

Unilateral Kondiler Hiperplazi ve Skolyoz Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi

Ahmet Erdem Ertürk¹, Şerife Şahin², Ozan Volkan Yurdakul³, Merve Kulaksız⁴

1.Bezmialeme Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, İstanbul, Türkiye

2.Bezmialeme Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ortodonti Anabilim, İstanbul, Türkiye

3.Bezmialeme Vakıf Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

4.Bezmialeme Vakıf Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ortodonti Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Amaç:Unilateral Kondiler Hiperplazi(UKH),mandibular kondilin aşırı büyümesiyle fasiyal asimetriye yol açan bir durum iken skolyoz omurganın lateral eğriliği ile karakterizedir.Bu çalışma, UKH ile skolyoz arasındaki ilişkiyi değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Materyal ve Metod:17-40 yaş aralığında 123 hasta(60 UKH, 63 Skolyoz)dahil edilmiştir. Hastalardan panoramik,lateral sefalometrik röntgen ve posteroanterior(PA) grafisi alınmıştır. Fraktal analiz için sağ-sol kondilden 50x50 piksel ROI belirlenmiş ve ImageJ yazılımı ile ölçüm yapılmıştır.Sefalometrik analizler (Steiner,Jarabak,and Tweed) Lateral Sefalometrik röntgenler üzerinden yapılmıştır.PA grafilerde CG-ANS-Me açısı ile menton sapma miktarı ve ramus uzunlukları ölçülmüştür.Skolyoz değerlendirmesi için AP grafileri üzerinden Cobb açısı hesaplanmıştır.63 skolyoz hastasında Temporomandibular Eklem(TME) fonksiyonel olarak değerlendirilmiştir. İstatistiksel analizde iki bağımsız grup Mann-Whitney U,kategorik değişkenler Pearson ki-kare, Fischer-Exact ki-kare analizi,değişkenler arası ilişki Spearman-korelasyon katsayısı ile incelenmiştir.Analizler IBM SPSS Statistics 22.0 programında yapılmıştır.

Bulgular:Cobb açısı $\geq 10^\circ$ olan UKH'li hastaların Cobb ile deviasyon yönü arasında zıt yönlü ilişki görüldü($p=0,025$)(Cobb açısının yönü sağ tarafa doğru olduğunda mandibular deviasyon sol tarafa doğru olmakta)aynı zamanda UKH grubunda fraktal değerleri tutulumun olduğu tarafa göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermektedir($p<0,001$). Skolyoz grubunda sağ-sol kondilden elde edilen fraktal değerler Cobb açısının yönüne göre anlamlı farklılık göstermedi($p>0,05$).UKH grubundaki katılımcılar, skolyoz grubuna kıyasla daha yüksek

deviasyon miktarına sahiptir($p<0,001$).Her iki grup beraber değ erlendirildiğinde Cobb açısı-deviasyon miktarı arasında anlamlı ilişki bulunmamıştır($p>0,05$).Skolyoz tipine göre deviasyon miktarı açısından anlamlı fark tespit edilmedi($p>0,05$).Ancak Cobb yönü ile deviasyon yönü arasında zıt yönlü ilişki olduğu görüldü($p=0,020$).

Sonuç:Skolyoz grubundakilerde 98,4% mandibular asimetri gözlenmiştir.UKH'li hastların 70,0%'inde skolyoz teşhisi konulmuş olup menton deviasyon yönünde zıt yönlü ilişkinin olması tam olarak ossifikasyon göstermeyen mandibular kondilin skolyoz tarafından unilateral olarak hiperplaziyi tetiklemiş olabileceğini düşündürmektedir. Yine de ilk teşhisi skolyoz olan hastalarda ileride UKH gelişme ihtimali gözardı edilmemesi gerektiği, kraniyofasiyal ve spinal asimetri ler arasındaki olası biyomekanik etkileşimleri daha iyi anlamak için ileri araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır.